



TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıdaki sorularımın **Adalet Bakanı Abdulhamit GÜL** tarafından Anayasa'nın 98'inci ve İçtüzüğü'nün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Serpil KEMALBAY PEKGÖZEGÜ

İzmir Milletvekili

23 Mayıs 2017 tarihinde Dersim'de gerçekleşen operasyonlarda yaşamını yitiren Agit İpek'in cenazesinin 2019 Mayıs ayında bulunduğu bilgisi ailesine verilmiştir. Yapılan DNA testi sonucunda da cenazenin Agit İpek'e ait olduğu tespit edilmiş ancak ailenin defalarca başvuru yapmasına rağmen cenaze aileye teslim edilmemiştir. Buna karşılık 10 Nisan 2020 tarihinde Agit İpek'in kemiklerinin Tunceli Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından PTT Kargo ile aileye teslim edildiği haberi basında yer almıştır. Konuyu Meclis gündemine getirmemizin ardından, AKP Meclis Grup Başkanvekili tarafından yapılan açıklamada gönderilenin cenaze olmadığı, DNA örneği için alınan doku ve kemik olduğu ifade edilmiştir. Ancak PTT kargosunun boyutundan ve annesinin ifadesinden de anlaşılacağı gibi kutunun içerisinde küçük bir doku örneği değil, insan bedenine ait parçalar bulunmaktadır.

Kamuoyunda infial yaratan cenazelere ve mezarlıklara yönelen insan hakları ihlallerine dair ciddi iddialar bugüne kadar araştırılmamış ve sorularımız da yanıtlanmamıştır. Hacı Lokman Birlik'in, Ekin Wan'ın, cenazelerine dair basında paylaşılan görseller, Şırnak, Cizre, Gever, Sur, Nusaybin'de yaşanan çatışmalı sürecin ardından yıkılan binalarda bulunan insana ait yanmış kemik parçaları, Taybet İnan'ın bir hafta cenazesinin yerde kalması bunlardan sadece bir kaçıdır.

Anayasa'nın 17'nci maddesinin 3. Fıkrasında yer alan "insan haysiyetiyle bağdaşmayan muamele yasağı" ve uluslararası hukuk normlarında insanlık suçları kapsamında değerlendirilmesi gereken suçlardır.

Anayasa'nın 17. Maddesi ile işkence ve eziyet kesin bir şekilde yasaklanmış ve Türk Ceza Kanunu'nun 96. maddesi ile yaptırıma bağlanarak kanuni güvenceye kavuşturulmuştur. İşkence ve Eziyet Yasağı Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi 3. maddesinde de mutlak bir şekilde koruma altına alınmıştır. Devletlerin hiçbir şart ve koşulda, 3. madde kapsamındaki yükümlülüklerine aykırı tedbirler alamayacakları AİHS 15. Madde ile güvence altındadır.

Bu bağlamda;

- 1- Cenazeye saygının esas olduğu ve toplum vicdanını yaralayan Agit İpek'in cenazesinin PTT kargo ile ailesine gönderilmesi Bakanlığınız bilgisi dahilinde midir? Değilse bu karar kim veya kimler tarafından verilmiştir?
- 2- Anayasa'nın 17'nci maddesinin 3. fıkrasında yer alan "insan haysiyetiyle bağdaşmayan muamele yasağı" ve uluslararası hukuk normlarında insanlık suçları kapsamında değerlendirilen, hukukun ihlal edilerek cenazeye ve bu ihlal ile aileye yapılan işkence ile ilgili kapsamlı bir soruşturma yürütülecek midir?
- 3- Agit İpek'in kemiklerini PTT kargosuyla ailesine gönderme kararını vererek insanlık suçu işleyenler hakkında yasal bir yaptırım uygulanacak mıdır?
- 4- Tunceli ve Diyarbakır Cumhuriyet Başsavcılığı hakkında herhangi bir soruşturma başlatılmış mıdır?
- 5- 23 Mayıs 2017'de yaşamını yitiren Agit İpek'in cenazesinin ailesinin tüm girişimleri ve yapılan başvurulara rağmen teslim edilmemesinin gerekçesi nedir? Cenaze PTT kargosuyla gönderilmemişse nerededir? Ailesine teslim edilmiş midir?
- 6- Nisan 2020 tarihi itibarı ile Adli Tıp Kurumlarında bekletilen cenaze sayısı kaçtır?
- 7- ATK'lerde bekletilip ailelerine teslim edilmeyen cenazelerin gömülme ve yas hakkı gereğince ailelere teslim edilmesi yönünde Bakanlığınızın bir çalışması var mıdır?
- 8- Toplum vicdanını derinden yaralayan ve insan haysiyeti ile bağdaşmayan muamele yasağına istinaden Bakanlığınızca kamuoyuna bir açıklama yapılacak mıdır?